

RADIONICA ZA LAG-ove: „IZRADA LRS LAG-ova ZA RAZDOBLJE 2023. - 2027., PRAVILNIK ZA PROVEDBU INTERVENCIJE 77.06 I UPUTA ZA IZRADU LRS I LAG INTERVENCIJA 2023.-2027.“

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Mošćenička Draga, 23.-24.5.2023.

SP ZPP

STRATEŠKI PLAN
ZAJEDNIČKE
POLJOPRIVREDNE
POLITIKE 2023. - 2027.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Sadržaj prezentacije

- Izrada LRS 2023. – 2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije
- Pravilnik za provedbu intervencije 77.06
- Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.
- Zaključci i koraci koji slijede

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

- Na temelju opisa područja LAG-a (Poglavlje 1 LRS) analiziraju se razvojne potrebe i potencijali područja
- Sagledavanjem prijedloga i mišljenja lokalne zajednice u konzultacijskom procesu s lokalnim dionicima i uzimajući u obzir podatke iz opisa područja LAG-a izrađuje se SWOT analiza
- SWOT analiza treba što objektivnije i jasnije analitički izraziti snage, slabosti, prilike i prijetnje područja LAG-a
- SWOT analiza se oslanja na podatke iz analize stanja i konzultacijskog procesa s lokalnim dionicima te predstavlja podlogu za definiranje potreba i ciljeva LRS

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

- Potrebe LAG područja trebaju imati ishodište u analizi stanja odnosno opisa područja LAG-a i SWOT analize
- U tablici 25 LRS je potrebno povezati potrebe i opće/specifične ciljeve LRS

Tablica 25

Naziv potrebe	Opis potrebe	Naziv općeg cilja LRS kojim se ispunjava potreba	Naziv specifičnog cilja LRS kojim se ispunjava potreba

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

- U tablici 27 LRS je potrebno povezati potrebe i LAG intervencije (i opće i specifične ciljeve LRS)

Tablica 27

Opći cilj LRS	Specifični cilj LRS	Potreba	Intervencija

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

- Opći i specifični ciljevi LRS trebaju odgovoriti na potrebe LAG područja koje su definirane u konzultacijskom procesu s lokalnim dionicima
- U tablici 26 se opisuju opći i specifični ciljevi LRS

Tablica 26

Naziv općeg cilja	Kratki opis općeg cilja	Naziv specifičnog cilja	Kratki opis specifičnog cilja

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

- Opći i specifični ciljevi LRS se pored tablice 26:
 - u tablici 25 povezuju s potrebama LRS
 - u tablici 27 povezuju s LAG intervencijama (i potrebama)
 - u tablici 30 s specifičnim ciljevima ZPP (i LAG intervencijama)

Tablica 30

Opći cilj LRS	Specifični cilj LRS	Intervencija LRS	Usklađenost s specifičnim ciljevima ZPP (uključujući međusektorski/horizonta lni)

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

- LAG intervencije se povezuju:
 - u tablici 27 s općim i specifičnim ciljevima LRS i potrebama
 - u tablici 30 s općim i specifičnim ciljevima LRS i specifičnim ciljevima ZPP
- U tablici 29 potrebno je za svaku LAG intervenciju u kratkom opisu intervencije navesti i sljedeće:
 - doprinos intervencije ostvarenju potreba
 - doprinos općem i specifičnom cilju LRS
 - doprinos intervencije specifičnom cilju ZPP
 - doprinos pokazateljima rezultata ZPP-a
 - opis dodatne vrijednosti intervencije u provedbi LEADER pristupa uz naglasak na posebitosti intervencije koje ju razlikuju u odnosu na SP ZPP intervencije
 - ako je primjenjivo opis inovativnih elemenata LRS

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

Pojašnjenje ispunjavanja tablice 32: Plan pokazatelja – pokazatelji rezultata ZPP unutar LRS 2023.-2027.

Naziv pokazatelja rezultata (RI) ZPP	Naziv mjerne jedinice	Mjerna jedinica	Specifični cilj ZPP za koji se RI veže (primjenjivo za LEADER)	LAG intervencije koje mogu doprinosti RI-u
A	B	C	D	E
R.3 Digitalizacija poljoprivrede	Udio poljoprivrednih gospodarstava koja primaju potporu za digitalnu poljoprivrednu tehnologiju u okviru ZPP-a	broj poljoprivrednih gospodarstava koji primaju potporu	SO 2: jačanje usmjerenosti na tržište i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava kratkoročno i dugoročno, uključujući veću usmjerenost na istraživanja, tehnologiju i digitalizaciju SO 10: 1.međusektorski cilj modernizacije poljoprivrede i ruralnih područja poticanjem i razmjenom znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima te promicanjem njihove upotrebe među poljoprivrednicima putem poboljšanog pristupa istraživanjima, inovacijama, razmjeni znanja i osposobljavanju.	Intervencije u poljoprivrednu proizvodnju
R.9. Modernizacija poljoprivrednih gospodarstava	Udio poljoprivrednih gospodarstava koja primaju potporu za ulaganja u restrukturiranje i modernizaciju, uključujući poboljšanje učinkovitosti resursa	broj poljoprivrednih gospodarstava koji primaju potporu	SO 2: jačanje usmjerenosti na tržište i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava kratkoročno i dugoročno, uključujući veću usmjerenost na istraživanja, tehnologiju i digitalizaciju	Intervencije u poljoprivrednu proizvodnju
R.15 Energija iz obnovljivih izvora iz poljoprivrede i šumarstva te iz drugih obnovljivih izvora	Ulaganja u kapacitete za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući biološke (u megavatima), za koja je dodijeljena potpora	MW	SO 4: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, uključujući smanjenjem emisija stakleničkih plinova i poboljšanjem sekvencije ugljika, te promicanje održive energije	Intervencije u poljoprivrednu proizvodnju Intervencije u diversifikaciju u poljoprivredi

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

Naziv pokazatelja rezultata (RI) ZPP	Naziv mjerne jedinice	Mjerna jedinica	Specifični cilj ZPP za koji se RI veže (primjenjivo za LEADER)	LAG intervencije koje mogu doprinosti RI-u
A	B	C	D	E
R.16 Ulaganja povezana s klimom	Udio poljoprivrednih gospodarstava koja primaju potporu za ulaganja u okviru ZPP-a kojima se doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama te proizvodnji obnovljive energije ili biomaterijala	broj poljoprivrednih gospodarstava koji primaju potporu	SO 4: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, uključujući smanjenjem emisija stakleničkih plinova i poboljšanjem sekvenciranja ugljika, te promicanje održive energije	Intervencije u poljoprivrednu proizvodnju Intervencije u diversifikaciju u poljoprivredi
R.18 Potpora ulaganjima za sektor šumarstva	Ukupna ulaganja za poboljšanje uspješnosti šumarskog sektora	EUR	SO 4: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, uključujući smanjenjem emisija stakleničkih plinova i poboljšanjem sekvenciranja ugljika, te promicanje održive energije SO 5: poticanje održivog razvoja i djelotvornog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i zrak, uključujući smanjenjem ovisnosti o kemikalijama SO 6: doprinos zaustavljanju procesa gubitka bioraznolikosti i pokretanju procesa oporavka bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te očuvanje staništa i krajobraza	Intervencije u šumarstvu
R.26 Ulaganja povezana s prirodnim resursima	Udio poljoprivrednih gospodarstava koja primaju potporu za produktivna i neproduktivna ulaganja u okviru ZPP-a povezanu sa zaštitom prirodnih resursa	broj poljoprivrednih gospodarstava koji primaju potporu	SO 5: poticanje održivog razvoja i djelotvornog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i zrak, uključujući smanjenjem ovisnosti o kemikalijama	Intervencije u poljoprivrednu proizvodnju Intervencije u neproizvodna ulaganja u poljoprivredi

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

Naziv pokazatelja rezultata (RI) ZPP	Naziv mjerne jedinice	Mjerna jedinica	Specifični cilj ZPP za koji se RI veže (primjenjivo za LEADER)	LAG intervencije koje mogu doprinosti RI-u
A	B	C	D	E
R.27 Uspješnost u području okoliša ili klime ostvarena ulaganjem u ruralna područja	Broj operacija kojima se doprinosi okolišnoj održivosti te postizanju ciljeva ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama u ruralnim područjima	broj operacija (projekata)	SO 4: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, uključujući smanjenjem emisija stakleničkih plinova i poboljšanjem sekvencije ugljika, te promicanje održive energije SO 5: poticanje održivog razvoja i djelotvornog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i zrak, uključujući smanjenjem ovisnosti o kemikalijama SO 6: doprinos zaustavljanju procesa gubitka bioraznolikosti i pokretanju procesa oporavka bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te očuvanje staništa i krajobraza	Intervencije u poljoprivrednu proizvodnju Intervencije u neproizvodna ulaganja u poljoprivredi
R.32 Ulaganja povezana s bioraznolikosti	Udio poljoprivrednih gospodarstava koja primaju potporu za ulaganja u okviru ZPP-a kojima se doprinosi bioraznolikosti	broj poljoprivrednih gospodarstava koji primaju potporu	SO 6: doprinos zaustavljanju procesa gubitka bioraznolikosti i pokretanju procesa oporavka bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te očuvanje staništa i krajobraza	Intervencije u neproizvodna ulaganja u poljoprivredi
R.37 Rast i radna mjesta u ruralnim područjima	Nova radna mjesta koja primaju potporu u okviru projekata ZPP-a	Broj otvorenih radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena (FTE)	SO 2: jačanje usmjerenosti na tržište i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava kratkoročno i dugoročno, uključujući veću usmjerenost na istraživanja, tehnologiju i digitalizaciju SO 7: privlačenje i podupiranje mladih poljoprivrednika i novih poljoprivrednika te olakšavanje održivog poslovnog razvoja u ruralnim područjima SO 8: promicanje zapošljavanja, rasta, rodne ravnopravnosti, uključujući sudjelovanje žena u poljoprivredi, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući kružno biogospodarstvo i održivo šumarstvo	Sve LAG intervencije

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

Naziv pokazatelja rezultata (RI) ZPP	Naziv mjerne jedinice	Mjerna jedinica	Specifični cilj ZPP za koji se RI veže (primjenjivo za LEADER)	LAG intervencije koje mogu doprinosti RI-u
A	B	C	D	E
R.39 Razvoj ruralnoga gospodarstva	Broj ruralnih poduzeća, uključujući poduzeća za biogospodarstvo, razvijenih uz potporu u okviru ZPP-a	broj poduzeća	SO 7: privlačenje i podupiranje mladih poljoprivrednika i novih poljoprivrednika te olakšavanje održivog poslovnog razvoja u ruralnim područjima SO 8: promicanje zapošljavanja, rasta, rodne ravnopravnosti, uključujući sudjelovanje žena u poljoprivredi, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući kružno biogospodarstvo i održivo šumarstvo	Intervencije u preradu poljoprivrednih proizvoda Intervencije u diversifikaciju u poljoprivredi Intervencije u nepoljoprivredne aktivnosti (isključujući osnivanje nepoljoprivrednih poduzeća) Intervencije u osnivanje nepoljoprivrednih poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima
R.40 Pametna tranzicija ruralnoga gospodarstva	Broj strategija pametnih sela za koje je dodijeljena potpora	broj projekata	SO 8: promicanje zapošljavanja, rasta, rodne ravnopravnosti, uključujući sudjelovanje žena u poljoprivredi, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući kružno biogospodarstvo i održivo šumarstvo	Sve LAG intervencije koje doprinose SO8
R.41 Povezivanje ruralnih područja Europe	Udio ruralnog stanovništva koje ima koristi od poboljšanog pristupa uslugama i infrastrukturi kroz potporu u okviru ZPP-a	broj ruralnog stanovništva koje ima koristi	SO 8: promicanje zapošljavanja, rasta, rodne ravnopravnosti, uključujući sudjelovanje žena u poljoprivredi, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući kružno biogospodarstvo i održivo šumarstvo	Intervencije u ruralnu infrastrukturu
R.42 Promicanje socijalne uključenosti	Broj osoba obuhvaćenih projektima socijalne uključenosti za koje je dodijeljena potpora	broj osoba	SO 8: promicanje zapošljavanja, rasta, rodne ravnopravnosti, uključujući sudjelovanje žena u poljoprivredi, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući kružno biogospodarstvo i održivo šumarstvo	Intervencije za projekte socijalne uključenosti Intervencije za projekte namijenjene ranjivim socijalnim skupinama Ostale LAG intervencije koje se vežu za čl. 77. Uredbe (EU) 2021/2115

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

Molio bih Vas pojašnjenje vezano uz obvezne pokazatelje za intervencije u LRS-ima LAG-ova, točnije vezano uz sljedeće pokazatelje:

Broj novostvorenih radnih mjesta (puno radno vrijeme), doprinosi R.37 ZPP-a

Broj sačuvanih radnih mjesta.

Dakle, s obzirom da se u okviru LEADER-a, radi o small scale projektima, odnosno poprilično malim projektima i potporama, zanima me ima li svaka intervencija obvezu da doprinese istim pokazateljima.

Naime, ako govorimo o intervenciji vezanoj uz primarnu poljoprivredu, teško da će se korisnik koji može očekivati potporu od 15-20 tisuća EUR obvezati otvoriti novo radno mjesto?

Također, imaju li intervencije za ruralnu infrastrukturu istu obvezu, jer je upitno kako opremanje primjerice u cca vrijednosti 20-30 tisuća EUR lokalne male infrastrukture može otvarati radna mjesta ?

I nastavno na prethodna pitanja, ukoliko ista obveza postoji, znači li to da svaki odobreni projekt mora doprinositi istome ?

Također, htio bih provjeriti, postoji li i dalje mogućnost slanja LRS-a LAG-a, Vama na konzultacije/pregled/mišljenje?

ODGOVOR:

Kako smo naglašavali na prethodnim radionicama, navedene podatke o radni mjestima je obvezno navesti za svaku LAG intervenciju. Vrijednost kod navedenih pokazatelja može biti i 0. Visina vrijednosti projekta nije isključivo mjerilo je li se projektom može zadržati ili stvoriti novo radno mjesto. Provedba LRS pridonosi održivom razvoju LAG područja, a što uključuje i zadržavanje odnosno stvaranje novih radnih mjesta.

Nacrti LRS se mogu i dalje dostavljati, a rasprava u vezi istih je moguća tijekom održavanja radionica za LAG-ove.

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

Kolege iz LAG-a Zagorje Sutla i mi, planiramo zajednički projekt suradnje i u novom programskom razdoblju te bi Vas molili jednu informaciju.

Unutar projekta voljeli bi voditi poljoprivrednike na poljoprivredna gospodarstva u primjerice Nizozemskoj, Francuskoj i sl. Zanima nas da li je moguće projekt provesti bez partnera iz zemalja u koje bi vodili poljoprivrednike.

Isto tako ako je moguće trebali bi još jednu informaciju.

Da li je dozvoljeno da se u novom programskom razdoblju na neki način ograniči prijava korisnika koji su već u prošlom programskom razdoblju primili sredstva LAG-a.

Primjerice da se korisnici koji su ostvarili potporu za male poljoprivrednike u proteklom PR-u, u slučaju ponovne prijave, ne mogu javiti s istim tipom projekta (npr. propisali bi da ukoliko su kupovali mehanizaciju, sada u ovom programskom razdoblju mogu podizati ekonomsku veličinu). Ako je to moguće, trebamo li to propisati odmah u strategiji ili negdje napomenuti kod prihvatljivosti korisnika?

ODGOVOR:

Kod provedbe projekata suradnje, jedan od uvjeta prihvatljivosti projekta je da se mora sklopiti Sporazum o suradnji između partnera na čijem području je planirano provoditi aktivnosti iz poslovnog plana projekta suradnje.

U dokumentu koji trenutno ima radni naziv „LEADER operativna pravila“ biti će propisani i osnovni uvjeti prihvatljivosti korisnika, a na temelju odredbi iz intervencije 77.06 „Provedba LEADER (CLLD) pristupa“ iz Strateškog plana ZPP RH 2023.-2027. (prebivalište/sjedište korisnika, financijske obveze, upis u Upisnik, min. EVPG itd.). Propisivanje detaljnijih/dodatnih uvjeta prihvatljivosti korisnika je u nadležnosti LAG-a. Odredbe uvjeta prihvatljivosti koje su bitne odnosno za koje LAG procjeni da su bitne, potrebno je navesti u LRS unutar poglavlja 5.3. – tablica 29.

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

Vezano uz napatke za kreiranje intervencija u LRS, zanima nas hoće li biti moguće u sklopu tipa intervencije 4. Ostalo kreirati dvije različite intervencije, kao dva odvojena buduća LAG natječaja: jednu namijenjenu ulaganju u soft aktivnosti i jačanje kapaciteta, a drugu namijenjenu ulaganju u kapacitete za postojeće nepoljoprivredne subjekte (obrti, trgovačka društva i sl. koji obavljaju cjelogodišnje nepoljoprivredne aktivnosti)?

Predloženi Tip intervencije za potpore osnivanje nepoljoprivrednih djelatnosti, tj. za osnivanje novih subjekata, obzirom na iskazani interes i provedenu analizu stanja na LAG području, nije relevantan, dok, s druge strane, ulaganje u postojeće nepoljoprivredne subjekte, bi imalo puno više smisla i interesa među potencijalnim korisnicima.

ODGOVOR:

Definiranje broja LAG intervencija je u nadležnosti LAG-a.

LAG intervenciju za ulaganja u soft aktivnosti i jačanje kapaciteta potrebno je programirati unutar Grupe 2 „Suradnja“, a LAG intervenciju za ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih aktivnosti na nepoljoprivrednom subjektu unutar Grupe 1 „Ulaganja(investicije).“

Kod definiranja broja LAG intervencija potrebno je isto promatrati i s brojem LAG natječaja koji se planira objaviti, a kako bi se isti uspješno obradili u skladu s ljudskim kapacitetima kojima LAG raspolaže odnosno planira imati u razdoblju 2023.-2027.

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

Kratki opis intervencije

ODGOVOR:

- opisati iz koje potrebe proizlazi (temeljen na SWOT-u)
- kratki opis cilja/svrhe intervencije
- doprinos općem i specifičnom cilju/ciljevima LRS (uz kratko obrazloženje)
- doprinos specifičnom cilju/ciljevima ZPP (uz kratko obrazloženje)
- doprinos pokazateljima rezultata ZPP (uz kratko obrazloženje)
- dodana vrijednost intervencije (uz opis različitosti intervencije u odnosu na SP ZPP intervencije i ako je primjenjivo inovativnosti)

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

- *Najniža ukupna vrijednost projekta*
- *Najviša ukupna vrijednost projekta*
- *Najniži iznos potpore po projektu*
- *Najviši iznos potpore po projektu*

ODGOVOR:

Podatke u vezi najniže i najviše ukupne vrijednosti projekta te najnižeg i najvišeg iznosa potpore, LAG nije obvezan ispuniti. LAG navedene podatke može navesti kako bi potencijalni korisnici i javnost bili upoznati i s navedenim. Ako LAG ne želi navedeno odrediti i navesti u LRS, potrebno je za najnižu ukupnu vrijednost projekta navesti „Odrediti će se u LAG natječaju“, za najvišu ukupnu vrijednost projekta navesti „Najviša ukupna vrijednost projekta je do 300.000 eura (bez PDV-a), za najniži iznos potpore po projektu potrebno je navesti „Odrediti će se u LAG natječaju“, a za najviši iznos potpore po projektu potrebno je navesti „Najviši iznos potpore po projektu je do 200.000 eura“.

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

Mora li biti broj projekata kao pokazatelj?

ODGOVOR:

Broj projekata nije obvezan pokazatelj u trenutnoj verziji LRS 2023.-2027., a LAG može navesti navedeni pokazatelj u LRS 2023.-2027. Za potrebe godišnjih izvješća i drugih izvještavanja, LAG će trebati imati ažurirane navedene podatke.

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

Uvjeti prihvatljivosti korisnika i projekta

ODGOVOR:

U Uputi za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027. biti će dodano (na temelju prethodnih tumačenja smjernica za izradu LRS iz 2022. godine) da je u LRS potrebno navesti temeljne i specifične uvjete prihvatljivosti korisnika i projekta označene zvjezdicom, a ostale temeljne i specifične uvjete prihvatljivosti korisnika i projekta je dovoljno navesti u LAG natječaju.

LAG može propisati odredbe u vezi temeljnih uvjeta prihvatljivosti korisnika projekta koje su strože od navedenog.

LAG može propisati dodatne specifične uvjete prihvatljivosti projekta koje nisu u suprotnosti s Uputama.

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

U Uputama - zadnjoj verziji je navedeno kod grupe 1 - ulaganja(investicije) da polj.gospodarstvo može imati najmanje samo 1000 Eur - SO

Svjesna sam da je to bila inicijativa nekih kojima je to potrebno no sada dolazimo do raznih problema oko te definicije.

Recimo susjedni LAG će staviti 1000 Eur, mi možda ne, nego bi se držali vrijednosti 3000 jer smo do sada stalno komunicirali tu vrijednost i onda, kako oni međusobno razgovaraju doći će do upita zašto oni mogu a mi nismo dali tu mogućnost.

Ali to nije najveći problem.

Ako se stavi da je najmanja vrijednost 1000 Eur, takav SOPG nema pravo na potporu od 85 % jer prema definiciji malog poljoprivrednika koji može dobiti potporu od 85% stoji da je to OPG veličine od 3000 Eur do 10000(15000). Da li ste to uzeli u obzir ili se primjenjuje 85% i na njih ?

ODGOVOR:

Da bi korisnik na LAG natječaj ostvario intenzitet potpore uvećan na 85%, isti mora u trenutku podnošenja Zahtjeva za isplatu zadovoljiti uvjete za isti (intenzitet potpore će se dodjeljivati kod administrativne obrade Zahtjeva za potporu).

Izrada LRS 2023.-2027. – potrebe, ciljevi i LAG intervencije

PITANJE:

Osigurali ste ovaj nivo od 3000 SO kod Zahtjeva za isplatu no kako se potpora dodjeljuje prije isplate i određuje njen postotak prije isplate nisam sigurna da je to najbolje rješenje, odnosno moglo bi se dešavati da pojedini korisnici ne ostvare povećanje do 3000 SO pa će dolaziti do povrata sredstava i recimo da se komplicira situacija.

ODGOVOR:

Korisnik koji na LAG natječaj ima manje od 3.000 eura SO, morati će kod podnošenja Zahtjeva za isplatu dokazati da ima SO najmanje od 3.000 eura. LAG-ovi koji se odluče da su u LAG intervencijama prihvatljivi korisnici koji imaju ispod 3.000 eura kod podnošenja Zahtjeva za potporu, morati će kod provedbe animacije (radionice, sastanci) prije objave natječaja naglasiti da će u slučaju neispunjavanja uvjeta kod podnošenja Zahtjeva za isplatu, snositi sankcije (raskid ugovora i povrat sredstava).

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

- Povjerenstvo je osnovano Odlukom ministrice od 16. siječnja 2023. godine
- 1. sjednica povjerenstva je održana 11. travnja 2023. godine
- 2. sjednica povjerenstva je održana 28. travnja 2023. godine
- 8. svibnja 2023. godine nacrt Pravilnika je poslan na očitovanje upravama unutar Ministarstva poljoprivrede
- 17. svibnja 2023. godine kriteriji odabira iz nacрта Pravilnika poslani su na mišljenje Odboru za praćenje provedbe SP ZPP
- 17. svibnja 2023. godine nacrt Pravilnika je poslan na e-savjetovanje (rok za dostavu komentara je 1. lipnja 2023. godine)
- Objava Pravilnika u Narodnim novinama planirana za drugu polovinu lipnja 2023. godine

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.13 – LEADER operativna pravila

- u skladu sa zaključcima na 2. sjednici razdvojena su LEADER operativna pravila na LEADER operativna pravila koja propisuju postupanja APPRRR i LAG-ova nakon odabira i Uputu za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027. koja propisuje sadržaj i način izrade LRS i LAG intervencija (kako dio za postupanja APPRRR i LAG-ova nakon odabira LAG-ova ne bi usporavao proces konačne izrade obrasca za LRS i uputa za LAG intervencije)
- Uputa za izradu LRS i LAG intervencija će se dovršiti nakon objave Pravilnika za intervenciju 77.06
- LEADER operativna pravila će se od strane APPRRR dovršiti u drugoj polovici 2023.

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.17 – *Lokalna razvojna strategija*

- navedena je Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027. umjesto LEADER operativnih pravila (sada propisuju samo postupanja APPRRR i LAG-ova nakon odabira)
- navedene su izmjene LRS nakon odabira LAG-ova (1x godišnje, a izmjene općih i specifičnih ciljeva 1x u programskom razdoblju)
- postupovna pravila kod izmjena LRS na odgovarajući način su ista kao i kod odabira LRS

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.18 – *Ravnopravnost u odlučivanju prilikom donošenja odluka*

- Jasnije definirane interesne skupine u tijelima LAG-a
- Javni sektor:
 - jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
 - trgovačka društva, ustanove, agencije i druge pravne osobe osnovane posebno u svrhu zadovoljavanja potreba u općem interesu, kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili njihovi pravni slijednici.
- Npr: općine, gradovi, županije, komunalci, muzeji, kazališta, galerije, knjižnice, škole, fakulteti, vrtići, instituti, zdravstvene ustanove, bolnice, DVD-ovi, Crveni križ, HGSS itd.

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.18 – *Ravnopravnost u odlučivanju prilikom donošenja odluka*

- **Gospodarski sektor:**
 - trgovačka društva, zadruge, ustanove, obrti, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i druge fizičke osobe koje gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno i radi ostvarivanja dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi, osim ako je riječ o pravnoj osobi iz javnog sektora
 - pravne osobe koje zastupaju interese gospodarskog sektora, neovisno o svom pravnom obliku.
- Npr.: poduzetnici, poljoprivrednici, privatne zdravstvene ustanove itd.

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.18 – *Ravnopravnost u odlučivanju prilikom donošenja odluka*

- Civilni sektor:
 - udruge i druge pravne osobe upisane u registar neprofitnih organizacija sukladno propisima koji uređuju područje neprofitnih organizacija:
 - osim trgovačkih društva, ustanova, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih posebno u svrhu zadovoljavanja potreba u općem interesu, kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili njihovi pravni slijednici
 - pravnih osoba koje zastupaju interese gospodarskog sektora, neovisno o svom pravnom obliku
- Npr.: udruge (osim DVD-ova, udruga npr. voćara, HUP itd.)

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.21 – *Sastav Upravnog odbora LAG-a*

- Član UO LAG-a ne može imati svojeg zamjenskog člana
- Predstavnik člana LAG-a može imati svoju zamjenu, ako nije protivno aktima LAG-a

čl.23 – *Temeljne odredbe (Područje LAG obuhvata)*

- Pripadnost (ulazak/izlazak) JLS odnosno naselja određenom LAG-u mora biti određena aktom predstavničkog tijela JLS i odlukom LAG-a

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.25 – *Zabrana poslovnog savjetovanja*

- LAG-u kao pravnoj osobi, zaposlenicima LAG-a temeljem ugovora o radu i ovlaštenim osobama za zastupanje LAG-a nije dozvoljeno obavljanje poslovnog savjetovanja
- U slučaju da se utvrdi da se LAG i/ili osobe navedene u stavku 1. ovog članka bave poslovnim savjetovanjem, primjenjuje se financijska korekcija u iznosu od 5% od ukupno dodijeljenih sredstava za tekuće troškove i animaciju.
- Poslovno savjetovanje definirano u čl. 4. toč. 25.:
 - predstavlja poslovne usluge pripreme i provedbe projekata koji se sufinanciraju sredstvima u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) ili Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP), a registrirane u skladu s Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti 2007. – NKD 2007.

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.27 – *Državna potpora*

- Primijenjena Uredba (EU) br. 2022/2472 - ABER
- Pravila vezana uz državne potpore primjenjiva su na LAG-ove koji obavljaju gospodarsku djelatnost.
- LAG koji obavlja gospodarsku djelatnost ne može dobiti više od 200.000 eura za tekuće troškove i animaciju tijekom programskog razdoblja

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.35 –*Prihvatljivi troškovi unutar tekućih troškova i animacije*

- Prihvatljivi troškovi za financiranje u okviru tekućih troškova i animacije su:
 - izravni troškovi osoblja LAG-a
 - paušalna stopa od 40% prihvatljivih izravnih troškova LAG-a
- Pod prihvatljive izravne troškove osoblja iz stavka 1. ovog članka svrstavaju se sljedeći stvarno nastali troškovi:
 - bruto troškovi zaposlenika LAG-a temeljem ugovora o radu (nepuno ili puno radno vrijeme), što uključuje neto plaće zaposlenika, obvezne doprinose na i iz plaće te pripadajuće poreze i prireze
 - naknade prijevoza na posao i s posla zaposlenika LAG-a u visini neoporezivih stvarnih izdataka prema cijeni mjesečne, odnosno pojedinačne prijevozne karte bilo da je riječ o mjesnom i/ili međumjesnom javnom prijevozu, a sve sukladno poreznim propisima

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.35 –*Prihvatljivi troškovi unutar tekućih troškova i animacije*

Očitovanje APPRRR

- *Bruto troškovi temeljem ugovora o djelu ne mogu se smatrati izravnim troškovima osoblja a priori, jer netko može imati temeljem ugovora o djelu izradu neke studije, izmjenu LRS i slično, odnosno pod time može biti neko autorsko djelo. To se smatra troškovima usluga, a ne izravnim troškovima osoblja.*
- *Dalje, kao izravni troškovi osoblja smatrat će se samo troškovi plaća zaposlenika i to na temelju Ugovora o radu, a neki od razloga su sjedeći:*
 - *svi ostali troškovi na temelju ugovora o djelu i autorskog dijela se smatraju uslugama te se svrstavaju u ostale troškove Provedbe*
 - *ovakvim pristupom doprinosi se zapošljavanju što je jedan od temeljnih horizontalnih ciljeva SP ZPP*
 - *povijesni podaci na temelju kojih je rađena analiza govore o dostatnosti paušalne stope od 40% od troškova zaposlenika za pokrivanje svih ostalih troškova*
- *Uvođenjem dodatnih troškova na temelju Ugovora o djelu ili autorskog ugovora korisnik je obvezan opravdati visinu takvog troška, dok s druge strane APPRRR je u obvezi provjeriti opravdanost, prihvatljivost takvog troška te utvrditi ne postojanje potencijalnog sukoba interesa što je u pak suprotnosti jednog od glavnih ciljeva u novom programskom razdoblju - pojednostavljenje procesa i smanjena administracije.*
- *Ne treba propisivati LPT, ako je riječ o SCO, jer bi se tada trebalo provjeravati je li on zaista potrošio te troškove, a smisao je da mu dajemo paušalno 40% za njegove ostale tekuće troškove i animaciju.*

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.50 – *Isplata predujma*

- isplata predujma je moguća nakon sklapanja ugovora o financiranju, a prije podnošenja prvog Zahtjeva za isplatu
- najviše 15% sredstava namijenjenih za tekuće troškove i animaciju, bez dostave instrumenata osiguranja
- prosječno po LAG-u za 2023.-2027. alokacija iznosi 1.837.915 eura (ako će biti odabrano 56 LAG-ova)
- prosječno po LAG-u za tekuće troškove i animaciju iznosi 459.479 eura
- 15% od ukupnog iznosa tekućih troškova i animacije za 2023.-2027. iznosi 68.922 eura
- prosjek ukupno isplaćenih sredstava za tekuće troškove i animaciju po LAG-u u 2022. godini je iznosio 52.849,23 eura, a od toga za plaće zaposlenih 42.476,40 eura

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.62 – *Dopuna/obrazloženje*

- ako je zahtjev za potporu nepotpun, dokumentacija od LAG-a se može tražiti samo putem jednog zahtjeva za dopunu
- u skladu s čl. 8.a st. 9. Zakona o poljoprivredi (... korisniku se može poslati samo jedan zahtjeva za dopunu)

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

čl.67 – *Postupci u tijeku*

- LAG-ovi koji su odabrani u razdoblju 2014. – 2022. dužni su se uskladiti s uvjetima prihvatljivosti Pravilnika za 77.06. najkasnije do dana podnošenja zahtjeva za potporu na natječaj za odabir LAG-ova
- Danom podnošenja zahtjeva za potporu na natječaj za odabir LAG-ova, odabranim LAG-ovima u razdoblju 2014.- 2022., prestaju sve daljnje obveze u dijelu usklađenosti s uvjetima prihvatljivosti prilikom njihovog odabira unutar PRR, uključujući i prijave promjene podataka vezane za promjene u uvjetima prihvatljivosti putem Zahtjeva za promjenu.

Pravilnik za provedbu intervencije 77.06

Prilog 2 –Kriteriji odabira za dodjelu sredstava u postupku odabira LAG-ova za razdoblje 2023.-2027.

- KO 1 – broj stanovnika LAG područja
 - redefinirano bodovanje
- KO 2 – razvijenost područja
 - brisano korigiranje razvojnog statusa za faktor potresa (iz do sada predloženih izvora od strane tematske radne grupe za LEADER ne može sa sigurnošću utvrditi koje je naselje pogođeno potresom na području Karlovačke, Sisačko-moslavačke i Zagrebačke županije).
 - redefinirano bodovanje
- KO 3 – kapacitet LAG-a za provedbu LRS
 - brisani podkriterij 3.2. (preklapanje s podkriterijem 3.1.) i podkriterij 3.3. (dužina provjere i nesvršishodnost jer svi dobivaju jednak broj bodova)
 - redefinirano bodovanje i razredi

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

Na temelju rasprave i zaključaka sa sjednica Povjerenstva za izradu Prijedloga pravilnika za intervenciju 77.06, LEADER operativna pravila su razdvojena na:

- Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027. (vodič i uputa za izradu LRS i LAG intervenciju)
- LEADER operativna pravila (postupanja APPRRR i LAG-ova nakon odabira)

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027. (ver.22.5.2023.)

1 UVOD

2 POJMOVI, KRATICE I PRAVNI OKVIR

2.1. Pojmovi i kratice

2.2. Zakonodavni okvir

3 IZRADA LRS

3.1. Temeljna pravila za izradu LRS

3.2. Obvezan sadržaj LRS

3.2.1. Obrazac za izradu LRS

3.3. Donošenje, objava i izmjena LRS

4 LAG INTERVENCIJE

4.1. Obvezni sadržaj LAG intervencije

4.2. Podjela LAG intervencija

4.3. Dodana vrijednost LEADER-a

4.4. Uvjeti prihvatljivosti korisnika na LAG natječaju u LAG intervencijama

4.4.1. Temeljni uvjeti prihvatljivosti

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.4.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti za Grupu 1 – Ulaganja (investicije)

4.4.3. Specifični uvjeti prihvatljivosti za Grupu 2 – Suradnja

4.4.4. Specifični uvjeti prihvatljivosti za Grupu 3 – Osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima

4.5. Uvjeti prihvatljivosti projekta u LAG intervencijama

4.5.1. Temeljni uvjeti prihvatljivosti

4.5.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 1 – Ulaganja (investicije)

4.5.3. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 2 – Suradnja

4.5.4. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 3 – Osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima

4.5.5. Partnerski projekti

4.6. Okviri prihvatljivog financiranja

4.6.1. Prihvatljivo financiranje unutar Grupe 1 – Ulaganja (investicije)

4.6.2. Prihvatljivo financiranje unutar Grupe 2 - Suradnja

4.6.3. Prihvatljivo financiranje unutar Grupe 3 - Osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.7. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

4.7.1. Opći uvjeti prihvatljivosti troškova

4.7.2. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi unutar Grupe 1 – Ulaganja (investicije)

4.8. Načela kriterija odabira projekta u LAG intervencijama

4.9. Iznos i intenzitet potpore u LAG intervencijama

4.9.1. Najviši i najniži iznos potpore

4.9.2. Iznosi i intenzitet potpore unutar Grupe 1 – Ulaganja (investicije)

4.9.3. Iznosi i intenzitet potpore unutar Grupe 2 - Suradnja

4.9.4. Iznosi i intenzitet potpore unutar Grupe 3 – Osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima

5. POKAZATELJI U LAG INTERVENCIJAMA

6. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU LAG-a

7. IZMJENE I DOPUNE ILI ISPRAVAK UPUTA

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

3.2.1. Obrazac za izradu LRS

- Izmjene u odnosu na verziju 7.0 nacрта LRS
 - u tablici 29. „Opis intervencija“ dodan red „Grupa intervencije“
 - U tablici 32. „Plan pokazatelja – pokazatelji rezultata ZPP“ jasno definiran naziv mjerne jedinice i mjerna jedinica (sukladno vodiču EK za RI te se isti ne smiju mijenjati).

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.2. Podjela LAG intervencija

LAG intervencije se dijele u sljedeće 3 glavne grupe:

Grupa 1: Ulaganja (investicije)

- u poljoprivrednu proizvodnju i/ili preradu poljoprivrednih proizvoda i/ili diverzifikaciju u poljoprivredi
- u šumarstvu
- u neproizvodnim ulaganjima u poljoprivredi
- u ruralnu infrastrukturu
- u nepoljoprivredne aktivnosti, isključujući osnivanje nepoljoprivrednih poduzeća

U grupi 1. zahtjevi i pravila moraju biti usklađeni s člancima 73. i 74. Uredbe (EU) br. 2021/2115.

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

Grupa 2: Suradnja

- projekti socijalne uključenosti
- projekti namijenjene ranjivim socijalnim skupinama
- ostali slični projekti

U grupi 2. zahtjevi i pravila moraju biti usklađeni s člankom 77. Uredbe (EU) br. 2021/2115.

U Grupi 2: Suradnja se ubrajaju i projekti suradnje. Projekti suradnje nisu klasična LAG intervencija (LAG ne objavljuje LAG natječaj za projekte suradnje), ali pravila koja su navedena za LAG intervencije u Grupi 2: Suradnja su primjenjiva i za projekte suradnje.

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

Grupa 3: Osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima

U grupi 3. zahtjevi i pravila moraju biti usklađeni s člankom 75. Uredbe (EU) br. 2021/2115.

LAG intervencija može biti namijenjena samo jednoj od navedenih grupa i u LRS mora biti jasno navedeno kojoj grupi LAG intervencija pripada.

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.4.1. Temeljni uvjeti prihvatljivosti korisnika

U okviru LAG intervencije, korisnik na LAG natječaju kumulativno mora ispunjavati sljedeće temeljne uvjete:

- imati prebivalište ili sjedište, uključujući podružnicu, ovisno o organizacijskom obliku unutar područja LAG-a putem kojeg podnosi zahtjev za potporu, prije dana objave LAG natječaja sve do proteka roka od 5 (pet) godina od dana konačne isplate sredstava potpore, osim u slučaju ako odabrani LAG promijeni obuhvat područja ili u slučaju više sile i izvanredne okolnosti sukladno članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2021/2116
- imati podmirene odnosno uređene financijske obveze prema državnom proračunu
- ne smije biti u postupku predstečaja, stečaja, stečaja potrošača ili likvidacije u skladu s posebnim propisima

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.4.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti korisnika za Grupu 1 – Ulaganja (investicije)

U slučaju da se korisnik na LAG natječaju prijavljuje za LAG intervenciju koja je namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji i diversifikaciji u poljoprivredi, mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti upisan u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG) u skladu s nadležnim propisima
- imati ekonomsku veličinu poljoprivrednog gospodarstva (EVPG) od najmanje 1.000 EUR (korisnik na LAG natječaju prilikom podnošenja konačnog Zahtjeva za isplatu, mora imati EVPG od najmanje 3.000 EUR)
- biti u rangu mikro ili malog poduzeća
- u slučaju ulaganja u diverzifikaciju u poljoprivredi korisnik na LAG natječaju mora biti registriran za bavljenje nepoljoprivrednom djelatnošću, odnosno imati rješenje/odgovarajući akt izdan od strane nadležnog tijela (ako je primjenjivo) kojim se dokazuje bavljenje nepoljoprivrednom djelatnošću za koju se traži potpora na LAG natječaj prilikom podnošenja Zahtjeva za potporu na LAG Natječaj

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.4.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti korisnika za Grupu 1 – Ulaganja (investicije)

U slučaju da se korisnik na LAG natječaju prijavljuje za LAG intervenciju koja je namijenjena preradi poljoprivrednih proizvoda mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti u rangu mikro ili malog poduzeća
- u slučaju ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda iz Priloga I. Ugovora na kraju provedbe ulaganja korisnik na LAG natječaju mora imati rješenje/odgovarajući akt izdan od strane nadležnog tijela kojim se dokazuje da korisnik na LAG natječaju ima odgovarajuća rješenja za bavljenje preradom poljoprivrednih proizvoda koje je predmet prijave na LAG Natječaj

U slučaju da se korisnik na LAG natječaju prijavljuje za LAG intervenciju koja je namijenjena šumarstvu mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti upisan u Upisnik privatnih šumoposjednika (ako je korisnik na LAG natječaju privatni šumoposjednik i udruga privatnih šumoposjednika) u skladu s nadležnim registrima
- biti u rangu mikro ili malog poduzeća
- u slučaju ulaganja u preradu drva biti registriran za djelatnosti prerade drva sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (2007.): područje C, odjeljak 16. Proizvodnja drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja–proizvodnja proizvoda od slame i pleterskih proizvoda
- biti licencirani izvođači radova u šumarstvu pri Hrvatskoj komori inženjera šumarstva i drvne tehnologije ako upotreba predmeta ulaganja zahtjeva tu obavezu

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.4.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti korisnika za Grupu 1 – Ulaganja (investicije)

U slučaju da se korisnik na LAG natječaju prijavljuje za LAG intervenciju koja je namijenjena ruralnoj infrastrukturi mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti šumoposjednik u skladu sa Zakonom o šumama, u slučaju ulaganja u šumarsku infrastrukturu.

U slučaju da se korisnik na LAG natječaju prijavljuje za LAG intervenciju koja je namijenjena neproizvodnim ulaganjima mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti upisan u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik OPG-a u skladu s nadležnim propisima, ako je korisnik na LAG natječaju poljoprivredno gospodarstvo;
- biti u rangu mikro ili malog poduzeća;
- biti registriran kao javna ustanova kada je korisnik na LAG natječaju javna ustanova (uključujući javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode);
- biti registriran kao udruga kada je korisnik na LAG natječaju udruga koja se bave zaštitom i očuvanjem materijalnih i kulturnih dobara, zaštite okoliša i prirode registrirane u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.4.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti korisnika za Grupu 1 – Ulaganja (investicije)

U slučaju da se korisnik na LAG natječaju prijavljuje za LAG intervenciju koja je namijenjena nepoljoprivrednim aktivnostima, osim za osnivanje poduzeća mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti u rangu mikro ili malog poduzeća;
- poljoprivredno gospodarstvo ne smije biti upisano u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik OPG-a u skladu s nadležnim propisima;
- korisnik na LAG natječaju mora biti registriran u skladu s nacionalnim zakonodavstvom za djelatnost koja je predmet potpore odnosno imati rješenje/odobrenje/drugi odgovarajući akt za nepoljoprivrednu djelatnost za koju se traži potpora prilikom podnošenja Zahtjeva za potporu na LAG Natječaj

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.4.3. Specifični uvjeti prihvatljivosti korisnika za Grupu 2 – Suradnja

U slučaju da se korisnik na LAG natječaju prijavljuje za LAG intervenciju koja je namijenjena suradnji mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti u rangu mikro ili malog poduzeća.

U slučaju međuteritorijalnih ili transnacionalnih projekata suradnje, korisnik može biti isključivo LAG odabran unutar SP ZPP, koji mora biti glavni partner na projektu te koji prijavljuje projekt na natječaj koji objavljuje Agencija za plaćanja.

Kod međuteritorijalnih ili transnacionalnih projekata suradnje, moraju sudjelovati najmanje dva LAG-a odabrana unutar ZPP.

Detaljni uvjeti prihvatljivosti i postupovna pravila u vezi projekta suradnje propisuju se natječajem koji objavljuje Agencija za plaćanja.

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.4.4. Specifični uvjeti prihvatljivosti korisnika za Grupu 3 – Osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima

U slučaju da se korisnik na LAG natječaju prijavljuje za LAG intervenciju koja je namijenjena osnivanju poduzeća za nepoljoprivredne aktivnosti u ruralnim područjima, mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti u rangu mikro ili malog poduzeća;
- poljoprivredno gospodarstvo ne smije biti upisano u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik OPG-a u skladu s nadležnim propisima;
- korisnik na LAG natječaju, niti njegova partnerska ili povezana poduzeća, kao ni fizičke osobe u svojstvu nositelja ili članova OPG-a, vlasnika obrta, odgovorne osobe u pravnoj osobi ne smiju biti registrirani za nepoljoprivrednu djelatnost za koju se traži potpora prilikom prijave na LAG Natječaj;
- korisnik na LAG natječaju po realizaciji poslovnog plana mora biti registriran za nepoljoprivrednu aktivnost za koju je ostvario potporu, biti zaposlen po osnovi te djelatnosti, te mora plaćati obvezne doprinose isključivo po toj osnovi, u razdoblju od 5 godina od dana konačne isplate sredstava.

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.5.1. Temeljni uvjeti prihvatljivosti projekta

U okviru LAG intervencije, projekt mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. biti usklađen sa ciljevima iz LRS
2. biti usklađen sa jednim ili više specifičnih ciljeva SP ZPP
3. provoditi se na području LAG-a na kojem korisnik na LAG natječaju podnosi zahtjev za potporu
4. ukupni iznos projekta ne smije biti veći od 300.000,00 EUR (bez PDV-a)
5. biti usklađen sa pravilima državne potpore i de minimis pravilima, ako je primjenjivo
6. biti usklađen s EU i RH zakonodavstvom koje se odnosi na predmetni projekt

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.5.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 1 – Ulaganja (investicije)

Bilo koji projekt prijavljen unutar Grupe 1 – Ulaganja, mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- korisnik na LAG natječaju mora biti vlasnik građevine/zemljišta koje je predmet ulaganja ili dokazati pravni interes nad građevinom/zemljištem koja je predmet ulaganja;
- građevina koja je predmet rekonstrukcije i/ili opremanja mora biti postojeća (legalna) u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja, kako je navedeno u Prilogu 3. ovih pravila
- imati usklađenu dokumentaciju sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, ako je primjenjivo
- imati izrađenu dokumentaciju u skladu s propisima kojima se uređuje gradnja, ako je riječ o ulaganjima u građenje, a kako je navedeno u Prilogu 3. ovih pravila
- nema značajan negativan utjecaj na okoliš i/ili ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ako je primjenjivo
- aktivnosti vezane uz projekt ne smiju započeti prije podnošenja zahtjeva za potporu, osim pripremnih aktivnosti (opći troškovi, stjecanje vlasništva nad nekretninom na kojoj će se obavljati ulaganje, ishođenje građevinskih i drugih dozvola)
- aktivnosti građenja vezane uz projekt mogu započeti prije podnošenja prijave projekta, ali pod uvjetom da u trenutku podnošenja prijave projekta vrijednost započetih aktivnosti građenja ne prelazi 10% ukupne vrijednosti građenja vezanog uz projekt, no takvi troškovi nisu prihvatljivi, odnosno ulaganje u završetak građenja nije prihvatljivo

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.5.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 1 – Ulaganja (investicije)

U slučaju da je projekt povezan s ulaganjem u poljoprivrednu proizvodnju mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- odnositi se na proizvodnju proizvoda primarne poljoprivredne proizvodnje, a koji su navedeni u Prilogu I. Ugovora;
- u slučaju ulaganja u navodnjavanje, isto mora biti usklađeno s člankom 74. Uredbe (EU) br. 2021/2115; mora se provoditi na poljoprivrednom gospodarstvu, biti sastavni dio projekta kojim se ulaže u poljoprivredno gospodarstvo i ulaganje u nove sustave

U slučaju da je projekt povezan s ulaganjem u preradu poljoprivrednih proizvoda mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- odnositi se na preradu proizvoda primarne poljoprivredne proizvodnje, a koji su navedeni u Prilogu I. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- rezultat proizvodnog procesa mora biti proizvod iz Priloga I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.5.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 1 – Ulaganja (investicije)

U slučaju da je projekt povezan s ulaganjem u nepoljoprivredne djelatnosti mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- odnositi se na nepoljoprivredne djelatnosti, odnosno izlazni proizvod mora biti proizvod koji nije obuhvaćen Prilogom I. Ugovora. U sektoru marketinga/izravne prodaje, korisnik na LAG natječaju mora imati proizvodnju proizvoda koji nije obuhvaćen Prilogom I. Ugovora, a koji je predmet marketinga/izravne prodaje

U slučaju da je projekt povezan s ulaganjem u šumarstvu mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- za šume privatnih šumoposjednika, ulaganje mora biti u skladu s Programom gospodarenja šumama privatnih šumoposjednika i/ili Programom gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže za šume privatnih šumoposjednika i/ili Elaboratom šumsko uzgojnih radova u šumama šumoposjednika;
- za šume i šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, ulaganje mora biti u skladu s osnovom gospodarenja gospodarskom jedinicom i/ili programom gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže;
- odnositi se i na modernizaciju tehnologija, strojeva, alata i opreme u pridobivanju drva i šumskouzgojnim radovima kao i na predindustrijsku preradu drva kroz modernizaciju postojećih i uvođenje učinkovitih i okolišno pogodnih tehnologija, strojeva, alata i opreme;
- kod ulaganja u predindustrijsku preradu drva, korisnik na LAG natječaju mora dokazati da ulazna količina drvne sirovine – oblovine u zadnje dvije godine koje prethode godini podnošenja zahtjeva za potporu nije bila veća od 10.000 m³ godišnje;

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.5.2. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 1 – Ulaganja (investicije)

U slučaju da je projekt povezan s ulaganjem u ruralnu infrastrukturu mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti namijenjeni javnoj upotrebi/korištenju i moraju biti javno dostupni različitim pojedincima i interesnim skupinama
- projekt se mora provoditi u naselju s najviše 25.000 stanovnika

Za ulaganja u šumarsku infrastrukturu (unutar ruralne infrastrukture) projekt mora ispunjavati:

- odnositi se na ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju primarne i sekundarne šumske prometne infrastrukture
- za šume privatnih šumoposjednika, ulaganje mora biti u skladu s Programom gospodarenja šumama privatnih šumoposjednika i/ili Programom gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže za šume privatnih šumoposjednika i/ili Elaboratom šumskouzgojnih radova u šumama šumoposjednika
- za šume i šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, ulaganje mora biti u skladu s osnovom gospodarenja gospodarskom jedinicom i/ili programom gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže
- kod ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju primarne ili sekundarne šumske prometne infrastrukture, korisnik na LAG natječaju je u obvezi priložiti Elaborat učinkovitosti mreže šumskih prometnica-primarne i/ili sekundarne šumske prometne infrastrukture

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.5.3. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 2 – Suradnja

U slučaju da je projekt prijavljen unutar Grupe 2 – Suradnja, mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- projektne aktivnosti moraju direktno utjecati na ostvarenje cilja projekta i biti izravno povezane s provedbom projekata suradnje
- za svaku aktivnost mora se jasno navesti mjerljivi pokazatelji koji su dokazivi dokumentima
- cilj projekta mora biti ostvaren

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.5.4. Specifični uvjeti prihvatljivosti unutar Grupe 3 – Osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima

U slučaju da je projekt prijavljen unutar Grupe 3 – Ruralni start up, mora ispunjavati sljedeće specifične uvjete:

- biti dostavljen poslovni plan
- projektne aktivnosti moraju jasno doprinosti ostvarenju pokazatelja
- korisnik na LAG natječaju mora ostvariti sve pokazatelje u poslovnom planu. Dokazuje se dokumentacijom (broj izlaznih računa, otpremnica, ulazni računi za operativne troškove)
- odnositi se na nepoljoprivredne djelatnosti, odnosno izlazni proizvod mora biti proizvod koji nije obuhvaćen Prilogom I. Ugovora. U sektoru marketinga/izravne prodaje, korisnik na LAG natječaju mora imati proizvodnju proizvoda koji nije obuhvaćen Prilogom I. Ugovora, a koji je predmet marketinga/izravne prodaje

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.7. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi u LAG intervencijama

Unutar bilo koje LAG intervencije sljedeći troškovi su neprihvatljivi za sufinanciranje:

- PDV u slučaju da je korisnik na LAG natječaju porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a te ima pravo na odbitak pretporeza (PDV-a)
- drugi porezi te propisane naknade i doprinosi
- kamate i ostali financijski troškovi (troškovi za vođenje računa, tečajne razlike, troškovi garancije, troškovi kredita i sl.)
- vozila, osim gospodarskih vozila
- plovila, osim plovila za gospodarsku namjenu (za prijevoz putnika, tereta, radne brodice), isključujući ribarska plovila
- svi troškovi amortizacije
- troškovi vezani uz ugovor o leasingu, kao što su marža davatelja leasinga, troškovi kredita i refinanciranja kamata, režijski troškovi i troškovi osiguranja
- troškovi vlastitog rada
- operativni troškovi (sirovine, materijali, energija, režijski troškovi i slično, a koji su vezani za operativno poslovanje korisnika na LAG natječaju)
- plaće i druge naknade osoba koje nisu povezane s projektom za kojeg se odobrava potpora
- savjetodavne usluge povezane s redovitim aktivnostima
- novčane kazne, financijske kazne i troškovi sudskih postupka
- plaćanje gotovim novcem.

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.9.1. Najviši i najniži iznos potpore

Sredstva potpore osiguravaju se iz proračuna EU i državnog proračuna RH, od čega EU sudjeluje s 80%, dok RH s 20% udjela.

- Iznos potpore po projektu može iznositi **najviše 200.000,00 EUR**, osim u grupi 3.
- Najniži iznos potpore po projektu nije ograničen, neovisno o kojoj se grupi radi.

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.9.2. Intenzitet potpore unutar Grupe 1 - Ulaganja (investicije)

Intenzitet potpore može iznositi **najviše 65%** prihvatljivih troškova projekta, a može se povećati u sljedećim slučajevima::

- **najviše 80%** za ulaganja mladih poljoprivrednika
- **najviše 85%** za ulaganja malih poljoprivrednih gospodarstava
- **najviše 100 %** za ulaganja u ruralnu infrastrukturu i neproizvodnim ulaganjima u poljoprivredi.

4.9.3. Intenzitet potpore unutar Grupe 2 - Suradnja

- Intenzitet potpore može iznositi **najviše 100%** prihvatljivih troškova projekta, odnosno mogu se pokriti svi troškovi povezani s projektom

Rules

Uputa za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027.

4.9.4. Iznosi i intenzitet potpore unutar Grupe 3 – Osnivanje nepoljoprivrednog poduzeća za nepoljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima

Iznos potpore po projektu može iznositi **najviše 50.000,00 EUR**.

Intenzitet potpore je **100%** prihvatljivi troškova projekta. Potpora se isplaćuje u dvije jednake rate. Prva rata se isplaćuje nakon odobrenja poslovnog plana, dok se zadnja (konačna) rata isplaćuje nakon ostvarenja pokazatelja i ciljeva navedenih u poslovnom planu.

Zaključci i koraci koji slijede

Zaključci i koraci koji slijede

- e-Savjetovanje Prijedloga Pravilnika (do 1. lipnja 2023.)
- objava Pravilnika u Narodnim novinama (druga polovica lipnja 2023.)
- objava natječaja za odabir LAG-ova (srpanj 2023.)
- objava Upute za izradu LRS i LAG intervencija 2023.-2027. (druga polovica lipnja 2023./prva polovica srpnja)
- radionica za LAG-ove – Sjeverna Hrvatska (srpanj 2023.)
- podnošenje prijave na natječaj i odabir LAG-ova (kolovoz/rujan 2023.)
- završetak odabira LAG-ova za razdoblje 2023.-2027. (listopad/studen 2023.)
- radionica za LAG-ove – Jadranska Hrvatska (listopad 2023.)

Hvala na pozornosti!

www.poljoprivreda.gov.hr

www.ruralnirazvoj.hr

Europska unija

SUFINANCIRANO
SREDSTVIMA
EUROPSKE UNIJE
MJERA TEHNIČKA POMOĆ

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE